

Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej i produkcja sprzedana budownictwa w 2014 roku

DOI: 10.15199/33.2015.02.18

Szacuje się, że w 2014 r. **sprzedaż produkcji budowlano-montażowej** zrealizowana na terenie kraju przez wszystkie przedsiębiorstwa budowlane, tj. łącznie z jednostkami budowlanymi o liczbie pracujących do 9 osób, była w cenach stałych o ok. 3,0 % wyższa niż w poprzednim roku (wobec spadku o 5,9% w 2013 r.). Natomiast sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób wzrosła w skali roku o 3,6% (po spadku w 2013 r. o 12,0%), na co wpłynął głównie wysoki jej wzrost w dwóch pierwszych kwartałach przy niemal niezmienionym poziomie w drugim półroczu.

W **grudniu 2014 r.** odnotowano zwiększenie sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w stosunku do analogicznego miesiąca poprzedniego roku (o 5,0% wobec wzrostu o 5,8% przed rokiem i spadku o 1,6% w listopadzie 2014 r.), na co pozytywny wpływ miały korzystne warunki atmosferyczne. W porównaniu z grudniem 2013 r. wzrost odnotowano w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 13,4% (wobec wzrostu w grudniu 2013 r. o 3,7%) oraz w podmiotach zajmujących się głównie prowadzeniem robót budowlanych specjalistycznych – o 7,1% (wzrost o 11,2%), natomiast spadek w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków – o 3,8% (wobec wzrostu w grudniu 2013 r. o 1,0%). Lepsze efekty firmy budowlane uzyskały także w porównaniu z listopadem 2014 r. – o 29,7%, przy czym realizujące roboty budowlane specjalistyczne – o 37,0%, specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 34,3%, a zajmujące się głównie wznoszeniem budynków – o 18,4%.

Po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym, sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ogółem w grudniu 2014 r. wzrosła o 5,4% w stosunku do analogicznego miesiąca 2013 r. i o 1,0% w porównaniu z listopadem 2014 r.

Dynamikę (w cenach stałych) i strukturę (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej przedstawiono w tabeli 1.

W 2014 r. sprzedaż produkcji budowlano-montażowej zrealizowana przez przedsiębiorstwa zajmujące się głównie budową budynków była o 4,0% niższa niż w 2013 r., przy czym w podmiotach specjalizujących się we wznoszeniu budynków mieszkalnych i niemieskalnych odnotowano jej spadek o 5,6%, a w przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest realizacja projektów związanych ze wznoszeniem budynków – wzrost o 24,9%. W jednostkach realizujących głównie budowę obiektów inżynierii lądowej i wodnej sprzedaż produkcji budowlano-montażowej wzrosła o 8,6%. Wzrost produkcji budowlano-montażowej, w porównaniu z 2013 r., odnotowano we wszystkich grupach tego działu, przy czym największy w przedsiębiorstwach zaklasyfikowanych do grupy „Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej” (o 13,8%). W grupie o największym udziale w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej działu, tj. „Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych”, obserwowano wzrost o 8,6%, a w grupie „Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych” – o 6,0%.

W podmiotach zajmujących się głównie robotami budowlanymi specjalistycznymi wzrost produkcji budowlanej w skali roku wyniósł 7,5%, przy czym odnotowano go we wszystkich grupach rodzaju działalności. Największy w przypadku jednostek zajmujących się głównie realizacją pozostałych specjalistycznych robót budowlanych (o 10,0%), a nieco wolniejszy w grupie mającej największy udział w sprzedaży robót, tj. „Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych” (8,6%). W podmiotach wykonujących głównie roboty budowlane wykończeniowe odnotowano wzrost o 1,9%, a w zajmujących się rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę – o 0,7%.

Przy ogólnym wzroście sprzedaży produkcji budowlano-montażowej (zrealizowanej w 2014 r. przez podmioty budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób) o 3,6%, **roboty związane z realizacją budynków** zmniejszyły się ok. 0,5%, a roboty wykonywane na **obiektach inżynierii ląd-**

Tabela 1. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2014 r.

Wyszczególnienie	2013					2014					2013	
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	XII	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100										struktura [%]	
Ogółem	84,9	78,5	84,4	88,0	105,8	110,6	109,8	105,5	103,6	105,8	100,0	100,0
z tego roboty budowlane o charakterze: inwestycyjnym	84,1	79,4	85,0	88,0	108,9	114,1	108,2	103,2	101,8	99,0	64,0	65,1
remontowym	86,7	76,6	83,1	88,0	100,7	103,7	113,1	110,3	106,9	116,0	36,0	34,9
Budowa budynków	87,3	79,1	84,9	87,8	101,0	105,5	99,9	95,8	96,0	96,2	34,1	37,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	79,9	72,3	79,5	84,7	111,2	110,5	117,0	112,4	108,6	107,1	39,3	37,6
Roboty budowlane specjalistyczne	87,2	86,1	91,0	93,8	103,7	118,1	116,2	111,0	107,5	113,4	26,6	25,4

dowej i wodnej wzrosły o ponad 7%. W strukturze produkcji budowlano-montażowej ogółem, w porównaniu z 2013 r., nastąpiło **zmniejszenie udziału budynków** o 2,0 p. proc., tj. z 48,0% do 46,0%. Spadek dotyczył udziału budynków niemieszkalnych – o 1,5 p. proc. (do 33,4%), z tego ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków o charakterze edukacyjnym, budynków szpitali i zakładów opieki medycznej, kultury fizycznej – o 0,7 p. proc. (do 7,2%), budynków biurowych i handlowo-usługowych – po 0,4 p. proc. (do odpowiednio 3,6 % i 7,0%), hoteli i budynków zakwaterowania turystycznego oraz pozostałych budynków niemieszkalnych (gospodarstw rolnych i budynków magazynowych rolniczych) – po 0,2 p. proc. (do odpowiednio 0,8% i 1,5%), a także budynków transportu i łączności – o 0,1 p. proc. (do 0,7%). Zwiększył się natomiast udział budynków przemysłowych i magazynowych – o 0,5 p. proc. (do 12,6%). Udział budynków mieszkalnych zmniejszył się o 0,5 p. proc. (do 12,6%), przy czym budynków jednorodzinnych o 0,1 p. proc. (do 1,3%), a budynków zbiorowego zamieszkania o 0,5 p. proc. (do 1,0%), przy wzroście udziału budynków o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowych – o 0,1 p. proc. (do 10,3%).

Na ogólny **wzrost udziału** sprzedaży produkcji budowlano-montażowej związanej z **obiektami inżynierii lądowej i wodnej** (z 52,0% do 54,0% w 2014 r.) największy wpływ miał wzrost udziału robót zrealizowanych przy budowie dróg szynowych, kolei napowietrznych lub podwieszanych (o 1,3 p. proc. – do 5,7%), kompleksowych budowli na terenach przemysłowych (o 1,2 p. proc. – do 6,8%) oraz rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych o 0,6 p. proc. – do 9,5% (przy wzroście udziału robót związanych z budową oczyszczalni wód i ścieków także o 0,6 p. proc. – do 1,9%). Wzrost udziału produkcji dotyczył także budowy budowli wodnych (o 0,4 p. proc. – do 2,6%), dróg lotniskowych – o 0,3 p. proc. – do 0,5%) i budowli sportowych i rekreacyjnych (o 0,1 p. proc. – do 0,7%). Zmniejszył się natomiast udział robót związanych z realizacją autostrad, dróg ekspresowych, ulic i dróg pozostałych – mających największy udział we wznoszonych obiektach (o 1,0 p. proc. – do 17,1%), mostów, wiaduktów i estakad, tuneli i przejść nadziemnych oraz podziemnych, rurociągów i linii telekomunikacyjnych, linii energetycznych przesyłowych, a także pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowanych – po 0,3 p. proc. – do odpowiednio 2,6%, 6,7% i do 1,8%.

Strukturę (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych przedstawiono w tabeli 2.

Produkcja sprzedana budownictwa (tabela 3) – obejmująca przychody z działalności budowlanej i niebudowlanej, tj. ze sprzedaży wyrobów własnej produkcji, robót i usług – zrealizowana w okresie styczeń – grudzień 2014 r. przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób była (w cenach bieżących) o 7,0% wyższa niż przed rokiem (wobec spadku w 2013 r. o 11,3%). Wzrost zrealizowanej sprzedaży odnotowały przedsiębiorstwa we wszystkich województwach poza mającymi siedzibę na terenie kujawsko-pomorskiego i lubelskiego, w których wystąpił spadek o odpowiednio 2,1% (wobec wzrostu o 5,4% w 2013 r.) i o 13,1% (spadek o 4,1%). Największy wzrost od-

Tabela 2. Struktura (w cenach bieżących) sprzedaży produkcji budowlano-montażowej wg rodzajów obiektów budowlanych w okresie styczeń – grudzień 2014 r.

Rodzaje obiektów	Struktura [%]	
	I – XII 2014	I – XII 2013
OGÓŁEM	100,0	100,0
Budynki razem	46,0	48,0
Budynki mieszkalne	12,6	13,1
mieszkalne jednorodzinne	1,3	1,4
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	10,3	10,2
zbiorowego zamieszkania	1,0	1,5
Budynki niemieszkalne	33,4	34,9
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	0,8	1,0
biurowe	3,6	4,0
handlowo-usługowe	7,0	7,4
transportu i łączności	0,7	0,8
przemysłowe i magazynowe	12,6	12,1
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	7,2	7,9
pozostałe	1,5	1,7
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	54,0	52,0
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	17,1	18,1
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	5,7	4,4
drogi lotniskowe	0,5	0,2
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	2,6	2,9
budowle wodne	2,6	2,2
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	6,7	7,0
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	9,5	8,9
oczyszczalnie wód i ścieków	1,9	1,3
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	6,8	5,6
budowle sportowe i rekreacyjne	0,7	0,6
obiekty pozostałe, gdzie indziej niesklasyfikowane	1,8	2,1

notowano w przedsiębiorstwach z siedzibą na terenie województwa: opolskiego – o 21,4% (spadek o 5,6%), pomorskiego – o 16,3% (spadek o 2,7%) i podlaskiego – o 14,4% (spadek o 1,4%). W przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego odnotowano wzrost przychodów ze sprzedaży o 10,1%, przy spadku przed rokiem o 21,6%. Wzrostowi przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przedsiębiorstwach budowlanych (o 7,7%, wobec spadku o 8,7% w 2013 r.). Odnotowano go we wszystkich województwach poza opolskim. Liczba zatrudnionych w przedsiębiorstwach budowlanych mających siedzibę na terenie tego województwa wzrosła w porównaniu z 2013 r. o 9,8% (wobec spadku przed rokiem o 15,0%). Największy spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w firmach z siedzibą na terenie: śląskiego – o 12,0% (wobec spadku o 4,6%), świętokrzyskiego – o 10,7% (spadek o 11,2%) i łódzkiego – o 8,9% (w 2013 r. spadek o 13,5%). W przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego

Tabela 3. Produkcja sprzedana i przeciętne zatrudnienie w budownictwie w okresie styczeń – grudzień 2014 r.

Województwa	Produkcja sprzedana		Przeciętne zatrudnienie	
	[mln zł]	I – XII 2013 r. = 100	[tys.]	I – XII 2013 r. = 100
Polska	179 569,5	107,0	410	92,3
dolnośląskie	12 463,8	104,9	28	93,4
kujawsko-pomorskie	6 617,3	97,9	21	93,1
lubelskie	4 770,8	86,9	17	91,6
lubuskie	2 019,7	109,9	6	96,0
łódzkie	7 718,0	109,8	19	91,1
małopolskie	15 472,4	107,6	39	93,9
mazowieckie	53 768,8	110,1	86	92,2
opolskie	3 037,9	121,4	8	109,8
podkarpackie	6 375,9	107,5	19	94,7
podlaskie	4 936,7	114,4	10	99,4
pomorskie	11 010,2	116,3	27	91,2
śląskie	20 367,8	103,2	58	88,0
świętokrzyskie	4 832,7	100,2	11	89,3
warmińsko-mazurskie	3 446,7	111,9	12	92,1
wielkopolskie	18 000,4	105,9	38	92,3
zachodniopomorskie	4 730,4	100,6	13	92,6

odnotowano spadek przeciętne zatrudnienia o 7,8% (przed rokiem spadek o 8,7%).

W styczniu br. ogólny klimat koniunktury w budownictwie oceniany był mniej pesymistycznie niż przed miesiącem i mniej niekorzystnie niż w styczniu sześciu poprzednich lat, mimo dalszego pogorszenia pesymistycznych ocen zgłaszanych w grudniu 2014 r. dotyczących bieżącego portfela zamówień i produkcji, a w efekcie sytuacji finansowej. Znacznie mniej negatywne były prognozy przedsiębiorstw dotyczące portfela zamówień krajowych oraz produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym. Nadal przewidywano redukcję zatrudnienia, ale mniejszą niż w grudniu 2014 r. Przedsiębiorcy prognozowali zbliżony do zapowiadanego w grudniu spadek cen robót budowlano-montażowych. Nadal sy-

gnalizowano wzrost opóźnień płatności za wykonane roboty budowlano-montażowe, choć stopniowo malejący w ciągu ostatnich dwóch lat. Spośród badanych podmiotów 22% (w styczniu 2014 r. – 19%) planowało prowadzenie prac budowlano-montażowych za granicą. Dyrektorzy tych przedsiębiorstw spodziewali się ograniczenia portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynkach zagranicznych, choć także zmniejszającego się systematycznie na przestrzeni ostatnich dwóch lat. W styczniu br. 3,4% przedsiębiorców deklarowało, że nie napotykało barier w prowadzeniu bieżącej działalności (3,0% przed rokiem). Mniej intensywnie niż w poprzednich miesiącach sygnalizowano, chociaż wciąż bardzo istotne, bariery związane z konkurencją na rynku (54% w styczniu br., 57% w analogicznym miesiącu ub.r.) i niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej (38% w styczniu br., 44% przed rokiem), przy czym znaczenie tej ostatniej bariery spada od lutego 2013 r. Po kilkuletnim okresie stopniowego wzrostu odczuwania przez przedsiębiorców głównych ograniczeń działalności, w styczniu br. oceny dotyczące tych barier kształtowały się na zbliżonym lub nieco niższym poziomie niż w grudniu 2014 r., w zakresie: kosztów zatrudnienia (60% w styczniu br., 63% przed rokiem), wysokich obciążeń na rzecz budżetu (40% w styczniu br., 39% w analogicznym miesiącu ub.r.) oraz niejasnych i niespójnych przepisów prawnych (30% w styczniu br., 31% przed rokiem). Na przestrzeni ostatnich dwóch lat zwiększało się stopniowo **wykorzystanie mocy produkcyjnych** i w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 73% (71% w analogicznym miesiącu ub.r.), przy czym 18% przedsiębiorstw budowlano-montażowych oceniło swoje **moce produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w najbliższych miesiącach portfela zamówień, 71% jako wystarczające, a 11% jako zbyt małe (przed rokiem odpowiednio: 22%, 67%, 11%).

mgr Janusz Kobylarz

Główny Urząd Statystyczny

e-mail: j.kobylarz@stat.gov.pl

VII OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA MOSTOWCÓW Konstrukcja i Wyposażenie Mostów

28 – 29 maja 2015 r. odbędzie się w Hotelu Stok**** w Wiśle **VII Ogólnopolska Konferencja Mostowców** pt. *Konstrukcja i Wyposażenie Mostów*, zorganizowana przez środowisko śląskich specjalistów z tej branży, pod patronatem Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Katedry Mechaniki i Mostów Politechniki Śląskiej, PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. oraz Związku Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej, Oddział Górnośląski.

Konferencja organizowana jest w cyklu trzyletnim. W ostatniej, która odbyła się w 2012 r. również w Wiśle, uczestniczyło ponad 200 osób reprezentujących administrację drogową (18%), jednostki naukowo-badawcze (16%), biura projektowe (22%), przedsiębiorstwa wykonawcze, produkcyjne i handlowe działające w dziedzinie mostownictwa (44%). Podstawowym celem konferencji jest wymiana poglądów oraz doświadczeń z zakresu konstrukcji i wyposażenia mostów drogowych i kolejowych pomiędzy naukowcami, pro-

jektantami, wykonawcami oraz producentami wyrobów budowlanych stosowanych w inżynierii lądowej.

Tematyka konferencji: utrzymanie i inspekcja mostów metalowych i betonowych; wyposażenie mostów (łożyska, urządzenia dylatacyjne, bariery, odwodnienie, izolacje, nawierzchnie, systemy monitoringu...); projektowanie, wykonawstwo i technologie budowy. Przedmiotem rozważań będą m.in.: rodzaje i nazewnictwo wyposażenia mostów; modelowanie i analiza obliczeniowa; badania i analiza eksperymentalna; analiza uszkodzeń, awarii i katastrof; obiekty mostowe i ich wpływ na środowisko; analiza stanów użytkowych; wpływ technologii na elementy wyposażenia, gospodarka mostowa i przeglądy. Tegoroczna konferencja zostanie rozszerzona o tematykę dotyczącą inwestycji drogowych i kolejowych w nowej perspektywie finansowej 2014 – 2020.

Więcej informacji na www.mostyslaskie.pl.